

עין משפט נר מצוה

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

מסורת הש"ס

(א) ונכרתו ג. ויחיה קרי
בית לא תשכב. (ב) ונעיל
ט. (ג) כריתות ג. (ד) ופי
רש"י. (ה) ונדרים ג.
(ו) ויקרא יח.

תורה אור השלם

1. ואת זכר לא תשכב
משכבי אשה תועבה
הוא: ויקרא יח כב
2. לא תהיה קרשה
בבנות ישראל ולא יהיה
קרש מבני ישראל:
דברים כג יח
3. וגם קרש יהיה בארץ
עשו בכל התועבות הגוים
אשר דורשו יו מפני בני
ישראל: מלכים א יד כד
4. ואיש אשר יתן
שבטו בבמה מות
יומת ואת הבמה
תהרג: ויקרא כ טו
5. כי הרג תהרגו דרך
החיה בו הראשונה
להמית ויד כל העם
באחרונה: דברים יג י
6. כל שבע עם בקרבה
מות ויפת: שמות כג יח
7. ובכל בהמה לא תתן
שבכתך למטאה בה
ואשה לא תעמד לפני
בהמה לרבעה תבל
הוא: ויקרא יח כג

גליון הש"ס

חוס' היה הערב ע"י
דרש"י ופ"י. עין שער
התנ"ך פרק יח ויהי
מחלוקת אחריו בזה:

הגהות הב"ח

(א) נבי וישי לא תשכב
משכבי אשה קרי ביה לא
תשכב:

מוסף רש"י

אזהרה לנשכב. ופי קרי
נבי עניות היין ממש
אזהרה לאשה כמו לזכר,
דאשתו כמלתא לאו. פירק
הכ' שאני האם כיון דלזכר
נמי מחזיקי משכב
קרינא בה הפסות
השניות, אלא משכב וזכר
דלא מחזיקי בעי אזהרה
(נבי וישי ג). אם אינו ענין
לשוב. (לחם הנה על
ההנהגה, דא קרא חז"ל
כתיב (ויקרא כ) איש אשר
יתן שבטו, תהיה ענין
לנשכב, (מבשר בפה עליו
לכ"י טו.) לא יהיה
קרש. מומן למשכב וזכר
(דברים כג יח).

וגם קרש ס"ס בארץ. מה קרש האמור כאן יש בו תועבה אף בלא
יהיה קרש יש בו תועבה והדר גמרינן תועבה האמור בלא יהיה קרש
תועבה האמור במשכב וזכר דכתיב (ויקרא כ) אשר ישכב את זכר משכבי
אשה תועבה עשו שניהם דמיהם כס מה תועבה האמור שם אף

נשכב במשמעיו: וגם קרש ס"ס בארץ.
לשון זנות דכתיב בתועבות הגוים
ומשכב זכור תועבה היא: לא תשכב.
קרי ביה נמי (א) לא תשכב: ונאמר להלן.
במסות דכתיב (א) וקלנו בלגנים:
לנשכב מניין. וזכר שנרבע לבהמה:
אזהרה מניין. שזכר בהדיא כתיב (א)
ובכל בהמה לא תתן שבכתך אלא
נשכב זכור לא כתיב: כמובן הוא
הגויס. הלא נמי מתועבותיהם הוא
דכתיב בפרשת עריות (ויקרא יח) כי
את כל התועבות האלה עשו אנשי
הארץ: כהא על הזכר והסניא וזכר
עליו. והעלם אחת: חייב ששים.
דשי לאוין הם דמתרי קראי אמו
לפיק חלוק מטאות ביניהם. והביא
זכר עליו גרסין ולא גרסין וזכר
דלא מקרי זכור אלא נקב המשכב:
לדברי ר' עקיבא אינו חייב אלא
אחת. דכיון דמתד קרא נפקי אין
חלוק מטאות ביניהם: דכי כתיב לא
יהיה קרש. בנות דגברי כתיב אלא
לבהמה אין זנות כדלפיק בינמות
(דף טז:) מחמת זונה ומחיר כלל ולא
שייך בה לשון קדשות. והאי דמתייה
תנא לעיל לא יהיה קרש לרווחא
דמילתא אלא עיקר אזהרה לאו
מהס: אלא מנא לן נפקא ליה
מכל שוכב. דלפיקמיה לעונש לנשכב
בלשון שוכב לילפיה משוכב לאזהרה
הלך אזהרה שוכב ונשכב מנא
דלא תתן שבכתך הוא חד במשמעיה
וחד מדליתקש למכירה וכוון דמד לאו
למרווייהו אין חלוק מטאות ביניהם:

אזי אמר אף לדברי ר' ישמעאל
חייב ששים. דכי כתיב לא יהיה קרש
גנברי הוא דכתיב כדלמחר לעיל
ונרבע לבהמה לאו מתייה יליף אלא
מדלפיקיה בלשון שוכב וליכא לאו
דלא תתן שבכתך: בין לרבי אבהו
בין לרבי ר' ישמעאל חייב שש.
לרבי אבהו בא על הזכר מלא תשכב
הביא זכר עליו מלא יהיה קרש בא
על הבהמה מלא תתן שבכתך אלא
משום נרבע לבהמה לא מחייב בהדיא
הביא זכר עליו דמתד קרא נפקי
ולאזי בא על הזכר והביא עליו מרי
ניניה ואת זכר לא תשכב ולא יהיה
קרש בא על הבהמה והביא עליו מלא
תתן שבכתך אלא משום נרבע לבהמה
לא מחייב דכיון דמחייב נרבע מהאי
קרא וכל שוכב עם בבהמה מדלפיקיה
רחמנא בלשון שוכב לא מחייב אלא
אחת כיון שאין חלוקין בלשון: וזכר
לא עשה בו קטן כגדול. כנשכב מיירי
והכי קאמר לחייב שוכב כדלמחרין
לעיל אשר ישכב את זכר בין גדול בין

עונש שמענו אזהרה מניין. ומהך ג"ש דמיהם כס לא משמע
ליה לאפוקי מה להלן ענש והוא: עשו בתועבות
הגוים. גבי זכור ויחא דליף שפיר משום דכתיב כה תועבה בגופיה
אלא בבהמה לא כתיב תועבה בגופיה ואי כ"ס דכתיב בפרשת עריות
כי את כל התועבות אסן כן כל עריות
נמי לחייב ששים משום לא יהיה קרש
ומשום לאו דגופיהו ויש לפרש משום
דכתיב זכור כתיב וכל בהמה וי"ו
מוסיף על ענין ראשון וכלילי כתיב
תועבה בגופיהו:

הבא ע"י הזכור והביא זכר ע"י.
אע"ג דכתיב כריתות (דף
כ:) בעי קרא לחלק על אחותו שהיא
אחות אביו ואחות אמו הכא חייב לר'
ישמעאל ב' כיון שכן ב' ביאות אע"ג
דליכא קרא לחלק אי נמי סוגיא דהכא
לא תתן שבכתך לא תתן
שביכתך. הבא על הזכר
והביא זכר עליו לדברי רבי
ישמעאל דמפיק לחיובי
דנשכב מלא יהיה קרש
חייב ששים לר' עקיבא
דמפיק לחיוביהו לנשכב
ולושכב מלא אחד לא
תשכב אינו חייב אלא
אחד ודכיון והוא הבא
על הבהמה והביא בהמה
עליו: תיר וזכר לא עשה
בו קטן כגדול כו. אמר
רב לא עשו ביאת פחות
מבן ט' שנים כבן ט' מאי
שטמא כיון דאם ישכב
פחות מבן ט' עס אחת
מן העריות אין מביה על
ידי כרתה כגדול כו. פ"ה כן
ט' שנים ויום א' שבא
על אחת מכל העריות
האמורות בפרשת מטות על
ידי והוא טורי. ודייקין
מינה דרוקא כן ט' שנים
ויום אחד אבל פחות מבין
לא וכוון שהוא אין לו
ביאה כן אין לחייב עליו
כשוכב עם זכר. אבל כן
ט' שנים ויום א' כיון שיש
לו שכיבה מביה על ידי
כך אם ישכב עם מחין
השוכבין עמו והוא פסול
ושמואל אמר לא עשו
ביאת פחות מבן ט' כבן ג'
מאי שטמא משכבי אשה
כתיב. תניא כוותיה דרב
הבא על הזכור כן ט' שנים

לדבריהם דכתיב קמא (דף טו.)
דכתיב ובהמתו ככ"ג:
הנרבע זכור ונרבע אבהמה.
אף על גב דנפוסות
מוחלקים לא מחייב רבי ישמעאל
אלא אחת וגבי ה' נשים נדות דפרק
הרופות דפרק ד' מוסרי כפרה
(שם דף ט.) דמחייב על כל אחת
ואחת משום * דדרשין (שם) ואשה
לחלק על כל אשה ואשה והיא
שפחה לחייב על כל שפחה ושפחה:
לדרכה

קרש לדברי ר"ע יאנו חייב אלא אחת לא תשכב לא תשכב חרדא היא
הבא על הבהמה והביא בהמה עליו אמר רבי אבהו לדברי ר' ישמעאל
חייב ששים חרדא מלא תתן שבכתך וחרדא מלא יהיה קרש לדברי רבי
עקיבא יאנו חייב אלא אחת שבכתך ושכיבתך חרדא היא אביי אמר
אפי' לדברי רבי ישמעאל נמי אינו חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה
קרש בגברי כתיב אלא לרבי ישמעאל אזהרה לנשכב מנא ליה נפקא
ליה * מכל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוב תניהו ענין
לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף
נשכב ענש והזהיר הנרבע לזכר והנרבע לבהמה אמר רבי אבהו לדברי
רבי עקיבא חייב ששים חרדא מלא תשכב וחרדא מלא תתן שבכתך לדברי
רבי ישמעאל יאנו חייב אלא אחת אידו ואידו לא יהיה קרש הוא אביי אמר
אפילו לדברי רבי ישמעאל נמי חייב ששים דכתיב כל שוכב עם בהמה
מות יומת אם אינו ענין לשוב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב
בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והזהיר אבל הבא על
הזכור והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בין לר' אבהו בין
לאביי לרבי ישמעאל חייב שלש לרבי עקיבא חייב ששים חנו רבנן זכור לא
עשו בו קטן כגדול בהמה עשו בה קטנה כגדולה מאי לא עשו בו קטן כגדול
אמר רבי יאנו עשו ביאת פחות מבן תשע שנים כבן תשע שנים ושמואל אמר
לא עשו ביאת פחות מבן שלש שנים כבן שלש שנים במאי קמיפלגי רב סבר
כל דאיתיה בשוכב איתיה בנשכב וכל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושמואל
סבר משכבי אשה כתיב תניא כוותיה דרב * זכר בן תשע שנים ויום אחד

קטן ואשמעיהם כהא דלאו בכל קטנים קאמר אלא דלא בעינן גבי עונשין לחייב שוכב אלא גדול קמא בעינן ולקמן פריך מאי היא: כהמה עשה
בה גדולה כקטנה. לחייב את הרובעה: מאי לא עשו בו קטן כגדול. אחיה קטן פסול שוכבו ואחיה דקריית ליה גדול לחייב שוכבו דהא פסיעא
לן דלאו גדול ממש וזכר עונשין בעי דהא את זכר כתיב בין גדול בין קטן: לא עשו בו ביאה פחות מבן פסול. אס בא על פחות
מבן תשע פסול ולקמן מפרש טעמא: רב סבר. הואיל ואחיה נשכב משוכב אחא כד' עקיבא כל דליתיה בשוכב כשוכב ליתיה בנשכב
ושוכב פחות מבן תשע הכא על הזכר גדול וזכר עונשין אינו מחייבו מיתה דהא לאו ביאה היא כדלמחרין במסכת נדה (דף מה.)
ולקמן מיימי לה כשמעיהן ונה: כן ט' שנים ויום אחד הכא על יעמנו וכו' הלך נשכב פחות מבן ט' נמי אינו מחייב את שוכבו:
ושמואל סבר משכבי אשה כתיב. זכר ואשה בן ג' שנים ראהיה לנשכב ומחייב שוכבה וזכר נשכב נמי ליש: תניא נמי הכי
וכו'. כן תשע שנים ויום אחד היו זכור ואשה פחות מבן לא היו זכור ונשכב קאמר דלילו כשוכב לא קאמר זכור ועוד וכו' שוכב
קאמר ולחייב את הנשכב גדול קאמר מאי שגא זכור דנקט כל עריות נמי לא ניחייבו על ידי ביאת קטן פחות מבן תשע:
הכא

